

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23039>

Özet

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i, 2020 y?l?nda Öter ve Da?l? taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, **hizmetkâr liderlik** prensiplerinin e?itim kurumlar? ba?lam?nda, özellikle okul yöneticileri taraf?ndan nas?l uyguland???n? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, okul müdürlerinin ve di?er yöneticilerin, ö?retmenlerin ve personelin geli?imine ve refah?na odaklanan liderlik davran???lar?n? ölçmek üzere tasarlanm???t?r. Bu geli?tirme çal???mas?, e?itim bilimleri alan?nda **e?itim** yönetimi ara?t?rmalar? için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktadır.

Ölçek geli?tirme süreci, ilgili literatür taramas?, madde havuzu olu?turma ve psikometrik analizleri içermektedir. Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i, bu liderlik yakla???m?n?n okullardaki etkilerini ve boyutlar?n? nicel olarak incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hizmetkâr liderlik, Okul liderli?i, Ölçme arac?, Geli?tirme çal???mas?, E?itim yönetimi, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Ömer Murat Öter, Ahmet Da?l?.

Amaç

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i'nin temel amac?, e?itim kurumlar?ndaki yöneticilerin, çal???anlar?n (ö?retmenler ve di?er personel) ihtiyaçlar?n? önceliklendiren ve onlar?n ki?isel ve mesleki geli?imlerine odaklanan liderlik yakla???mlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu, mevcut liderlik modellerinin **okul** ortam?na ne kadar uygun oldu?unu belirlemek için kritik bir adımd?r.

Ölçek, liderlik davran???lar?n?n hizmet odakl? boyutlar?n? tanımlayarak, e?itim yöneticilerinin bu alandaki güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini ortaya koymay? hedeflemektedir. Böylece, okullarda daha etik, destekleyici ve personel odakl? bir yönetim anlay???n?n te?vik edilmesine zemin haz?rlanmaktadır.

Yap?

Ölçek, genel **hizmetkâr liderlik** teorisine dayanarak, bu yap?n?n okul ba?lam?na uyarlanm??? boyutlar?n? ölçmektedir. Hizmetkâr liderlik, genellikle empati, ?ifa verme, dinleme, ikna, fark?ndal?k, öngörü, hizmetkârl?k, insan geli?imine ba?l?l?k ve topluluk olu?turma gibi temel bile?enleri içerir.

Ölçek, bu boyutlar?n okul yöneticileri taraf?ndan sergilenen davran??lar arac?l???yla nas?l tezahür etti?ini de?erlendirir. E?itim ortam?nda, yap?, yöneticinin çal??anlar?n ve ö?rencilerin ihtiyaçlar?n? kendi ki?isel ç?karlar?n?n önüne koyma derecesini, örgütsel ba?l?l??? ve etik davran??lar? te?vik etme yetene?ini kapsar.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da (Geçerlik: -), geli?tirme çal??mas? yürüten Öter ve Da?l?, ölçe?in psikometrik özelliklerini sa?lamak amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri gerçekle?tirmi?lerdir. Bu analizler genellikle ****kapsam geçerli?i**** (uzman görüş?leriyle sa?lanan) ve ****yap? geçerli?i**** çal??malar?n? içerir.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) gibi istatistiksel teknikler kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu göstermeyi amaçlamaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynakta detaylandırılmam?? olsa da (Güvenirlik: -), ölçek geli?tirme sürecinin temel bir parças? olarak iç tutarlılık analizleri yap?lm??tır. Bu bağlamda, ölçe?in genel güvenilirli?ini ve alt boyutlar?n?n tutarlılı???n? de?erlendirmek amacıyla ****Cronbach Alfa katsay?s?**** hesaplanm??tır.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? **psikolojik yap?** etraf?nda tutarlı bir ?ekilde topland???n? ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? gösterir. Ayrıca, ölçe?in zaman içindeki kararlılı???n? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri de uygulanm?? olabilir.

Faktör Analizi

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerli?ini ortaya koymak için faktör analizleri kullan?lm??tır. İlk a?amada, ölçe?in olası boyutlar?n? ke?fetmek amacıyla ****Aç?mlay?c? Faktör Analizi**** (AFA) yap?lm?? ve bu analiz sonucunda ölçe?in çok boyutlu yap?s? belirlenmi?tir.

Ard?ndan, teorik olarak beklenen faktör yap?s?n?n ampirik verilerle uyumunu test etmek için ****Do?rulay?c? Faktör Analizi**** (DFA) uygulanm??tır. DFA sonuçlar?, ölçek maddelerinin hizmetkâr okul liderli?inin öngörülen alt boyutlar?na uygun bir ?ekilde yüklendi?ini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme çal??mas? (Development)

Format: Be?li veya Yedil Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Orijinal makalede detayland?r?lm??t?)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul yöneticileri (Müdürler, Müdür Yard?mc?lar?) ve ö?retmenler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (E?itim sektöründe çal??an profesyoneller).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli kademelerdeki (ilkokul, ortaokul, lise) e?itim kurumlar?nda görev yapan personel.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report).

Anahtar Kelimeler

Liderlik davran???, E?itim personeli, Okul yönetimi, E?itimde etik, Öter ve Da?I?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

?leti?im E-posta Adresi: omermuratoter@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Ömer Murat Öter)

Yaz??ma Adresi: Makalede belirtilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas? **2020** y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Ömer Murat Öter'den talep edilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Öter, Ö. M., ve Da?I?, A. (2020). Hizmetkâr Okul Liderli?i: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Uluslararası Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, 16(27), 397-423. doi: 10.26466/opus.749822

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: [hizmetkar-okul-liderligi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/tr-scalas/hizmetkar-okul-liderligi-olcegi-toad.pdf)

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Hizmetkâr Okul Liderli?i Ölçe?i'ne ait spesifik maddeler, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için ara?t?rmac?lar?n Öter ve Da?I? (2020) taraf?ndan yay?nlanan orijinal makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM